

Наука та інновації. 2008. Т. 4. № 5. С. 19–20.

НАУКА – ІННОВАЦІЯМ

Головними рушіями прогресу в сучасному світі все більше стають наука як основа розробки і впровадження високих технологій проривного характеру та інновації як процес і результат їх ефективного просування у виробництво і суспільну практику.

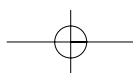
Інновації є основою нової економіки, що базується на знаннях й конкурентоспроможності країни. Ми говоримо про "інновацію" лише тоді, коли нові знання дійсно використовуються для створення нових продуктів, послуг, організаційних або управлінських процедур. Ми називаємо конкурентоспроможною ту країну, яка є успішною на світовій арені в науці, куль-

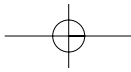
турі та економіці, країну, в якій успішно розвивається середній клас та підвищується якість життя. Це об'єктивно висуває перед Україною завдання посилення наукової та інноваційної конкурентоспроможності, нарощування і ефективного використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, розбудованого, в першу чергу, Національною академією наук як головною науковою установою держави, її провідним інтелектуальним центром. На сьогодні Україна відрізняється від розвинених країн досить низьким рівнем конкурентоспроможності (за даними Всесвітнього економічного форуму вона займає 78-ме місце серед 125 країн). Чи зможе наша країна вийти на стадію інноваційної конкурентоспроможності, залежить від низки чинників, зокрема науково-технологічного розвитку.

Інновація – це система, управління якою має здійснюватися за законами функціонування складних нелінійних систем. На жаль, в Україні успішно функціонують тільки окремі елементи цієї системи (наприклад, технологічні парки), і тільки в останні роки почала створюватися інфраструктура національної інноваційної системи.

Найслабкішою ланкою цієї системи є залучення коштів вітчизняних та закордонних інвесторів в інноваційну сферу. Сьогодні в Україні витрати бізнесу на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) становлять близько 35 % від загальних асиг-

© Б.Є. ПАТОН, 2008

До 90-річчя Національної академії наук України

нувань у науку (в розвинених країнах цей показник сягає 70 %).

Для ефективного і, головне, масштабного переходу виробництва на інноваційну модель розвитку необхідним є створення в нашій державі дійсно сприятливого інноваційного клімату, задіяння всіх необхідних механізмів та стимулів для підвищення зацікавленості виробничої сфери у запровадженні наукоємних технологій. Зокрема, з метою заохочення підприємств до впровадження інноваційної продукції назріла необхідність у суттєвому податковому стимулюванні витрат підприємств на проведення НДДКР та удосконаленні відповідної амортизаційної політики.

Життя засвідчує, що питання інновацій не можна ставити і вирішувати лише в плані правової, фінансової та організаційної підтримки науково-технічних нововведень у виробництві, як це окреслює нині чинне українське зако-

нодавство. Це дуже важливо, однак сама проблема інновацій є набагато ширшою. Вона охоплює також комплекс ціннісних, соціально-культурних проблем, ігнорування яких робить країну не готовою до сприйняття і реалізації інноваційної моделі розвитку.

Зважаючи на ці обставини, Національна академія наук України, яка в цьому році відзначає 90-річчя від дня заснування, започаткувала низку заходів для створення інфраструктури інноваційної діяльності, трансферу технологій та широкого інформування бізнесових кіл і громадськості про науково-технічні розробки академічних установ. Без сумніву, на даному етапі розвитку нашої держави — це одне з першочергових завдань НАН України.

Головний редактор,
академік НАН України

Б.Є. ПАТОН

